

[Socialministeren.]

navnlig til vanskelighederne ved at skaffe beskæftigelse til ældre ufaglærte i landkommunerne, idet mulighederne for henvisning til offentlige beskæftigelsesarbejder må forudses med tiden at blive mindre, og til den deraf flydende belastning af arbejdsløshedskassernes økonomi.

Ifølge de nugældende aldersbetingelser i folkeforsikringsloven ydes den indtægtsbestemte folkepension til enlige kvinder over 62 år og til andre, der er fyldt 67 år. I kraft af overgangsbestemmelserne er aldersgrænserne i tiden indtil 31. marts 1959 dog 60, respektive 65 år.

I folkeforsikringslovens § 1, stk. 4, findes en dispensationsbestemmelse sålydende:

„Når svigtende helbred eller andre ganske særlige omstændigheder taler derfor, kan kommunalbestyrelsen . . . . . såfremt mindst $\frac{2}{3}$ af kommunalbestyrelsen . . . . . stemmer derfor, med samtykke af det i stk. 5 nævnte udvalg undtagelsesvis tillægge en person folkepension . . . . . allerede fra det fyldte 60. år.“

Det udvalg, for hvilket spørgsmålet skal forelægges, består af direktøren for sygekassevæsenet, en lægelig konsulent og en kommunal repræsentant.

Betingelserne for at opnå dispensation er svigtende helbred eller andre ganske særlige omstændigheder; dispensation gives endda kun undtagelsesvis.

I bemærkningerne til det af regeringen den 11. november 1955 fremsatte forslag om ændring i folkeforsikringsloven vedrørende indførelse af folkepension anføres det, at man i forbindelse med den foreslåede forhøjelse af tilgangsalderen havde overvejet en ændring af dispensationsbestemmelserne. Man var opmærksom på, at bestemmelsen muligvis burde suppleres med henblik på tilfælde, hvor personer af andre grunde end de anførte — f. eks. langvarig arbejdsløshed, eller hvor de af andre årsager var kommet til kort på arbejdsmarkedet — måtte forventes ikke at kunne forsørge sig selv i tiden indtil den normale tilgangsalder. Man fandt imidlertid, at den hidtil gældende affattelse ikke forhindrede en rummelig fortolkning af dispensationsbestemmelserne, og foretrak derfor ikke at foreslå ændringer, men at afvente udviklingen.

Under folketingets behandling skete der dog den ændring, at dispensationsbeføjelsen i sidste instans — den havde hidtil ligget hos direktøren for sygekassevæsenet — blev henlagt til det foran nævnte 3 mands udvalg.

I året 1957 har der været forelagt i alt 3 200 sådanne sager; i ca. 94 pct. af disse er dispensation givet. Dette er 300-400 sager mere end i de sidste år op til gennemførelsen af folkepensionsordningen.

Udvalget lægger navnlig vægt på de helbredsmæssige forhold, men føler sig ikke afskåret fra i ganske særlige tilfælde alene at tage sociale hensyn i betragtning. Man har dog ikke i praksis bevilget for tidlige folkepensioner, som det hedder, udelukkende på grund af langvarig arbejdsløshed, når vedkommende i øvrigt er rask. Der skulle altså være en mulighed for at udnytte den rummelige bestemmelse også under hensyntagen til sociale omstændigheder, men bedømmelsen må afhænge af det konkrete tilfælde.

Det ærede medlem hr. Baunsgaard kom ind på spørgsmålet om rimeligheden i fradragsreglerne for folkepension, for så vidt angår pensionsforsikringer. Det ærede medlem henlede opmærksomheden på, at fradragsreglerne i det nu fremsatte forslag til lov om enkepension var yderligere skærpet i forhold til de for folkepensionen gældende fradragsregler.

Det her berørte problem er bl. a. af Pensionsforsikringsanstalten for nylig rejst over for socialministeriet, ligesom det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende enkepensionsforslaget har stillet mig spørgsmål af lignende karakter. Besvarelsen til udvalget vil foreligge i nær fremtid.

Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen udtalte sig om funktionærloven og funktionærernes faglige organisationsret. Det skete på en lidt besynderlig måde, forekommer det mig, som om det ærede medlem udtalte sig på samtlige funktionærorganisationers vegne. Det ærede medlems tale var stærkt aggressiv over for H. og K. Det var tydeligt nok det ærede medlems hensigt at grave kløften mellem arbejdere og funktionærer så dyb som muligt. I den ånd, det ærede medlem gav udtryk for, tror jeg ikke noget problem kan løses på tilfredsstillende måde, heller ikke dette.